

Valdická brána (4), vystavěná v letech 1568 až 1578, je jedinou dochovanou branou původního městského opevnění. Věžovitý vzhled získala postupnými rekonstrukcemi a přístavbami po pustošivých požárech města. Novogotický ochoz a jehlanovitá střecha z roku 1840 je dílem významného českého stavitele Josefa Opolzera.

Valdštejnovu městskou rezidenci s areálem zebínského letohrádku spojuje dnes stejně jako v roce 1632 dvacet a půl metru široká a 1716 metrů dlouhá lipová alej (5). Jen počet stromů, stojících ve čtyřech řadách, se zmenšil. Místo původních 1152 jich zde můžete napočítat necelých tisíc.

Osu kompozice tvoří lipová alej

Velkoryse pojatý areál letohrádku s lodžii a terasovitě členěnou zahradou, dnes zvanou Libosad (6), založil Albrecht z Valdštejna v roce 1634 na úpatí vrchu Zebín. Po jeho smrti význam ne zcela dostavěného letohrádku upadal. V 70. letech 18. století byly chátrající budovy přestavěny na byty a sklady; klasicistní podoba je výsledkem úprav provedených v roce 1813. Nyní prochází areál rozsáhlou rekonstrukcí. Pro svou romantickou atmosféru bývá letohrádek využíván pořadatelem různých kulturních akcí.

Valdštejnská lodžie a park Libosad

Krajinnou kompozici uzavírá komplex kartuziánského kláštera s kostelem sv. Josefa ve Valdčicích (7). Albrecht

Valdický komplex bývalého kláštera

z Valdštejna jej nechal založit roku 1628 jako okázalé místo svého posledního odpočinku. Rozlehlý a přísně osově souměrný komplex staveb je oběhnaný mohut-

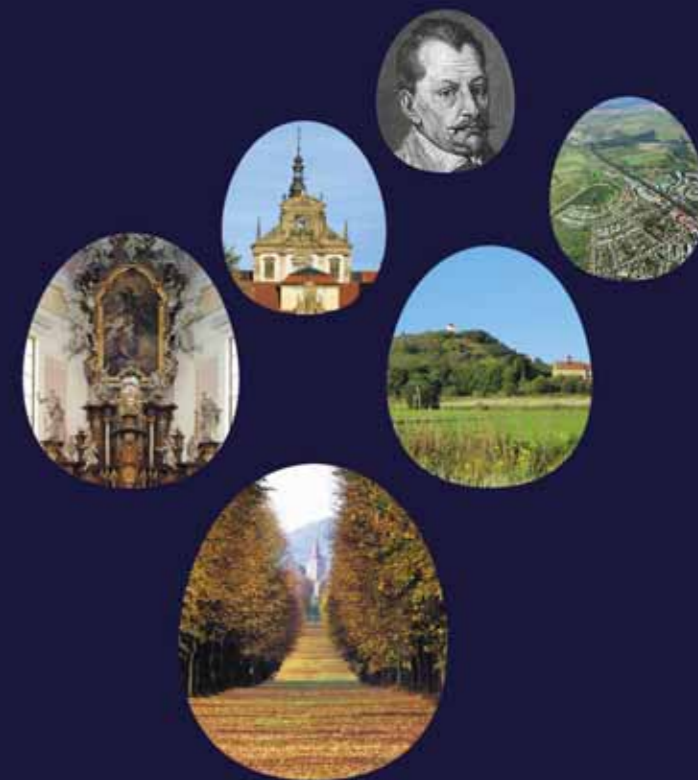
Portál kostela sv. Josefa ve Valdčicích

nou obvodovou zdí, která připomíná spíše středověkou pevnost. Po zrušení řádu byl klášter rozdělen na úřadovny a byty; od roku 1857 slouží jako věznice pro nejtěžší zločince. Areál valdického kláštera je veřejností nepřístupný.

Raně barokní kompozice zhmotňuje v krajině mezi Velišem a Valdčicemi naplněné i nenaplněné mocenské ambice Albrechta z Valdštejna. Zrcadlí v sobě snahu vybudovat z Jičína suverénní sídelní město frýdlantského vévodství stejně jako Valdštejnovu energičnost, nezměrnou autoritativnost a neutuchající touhu vládnout. Touhu nashromáždit kolem sebe sílu, nezbytnou k určování běhu věcí pozemských a zároveň se těšit z přízně sil nebeských.

Smírčí kříž na úbočí vrchu Veliš

Podrobnější informace získáte v Městském informačním centru Jičín, Valdštejnovo nám. 1, 506 01 Jičín, tel.: 493 534 390, e-mail: ic@jicin.org, www.jicin.cz
Vydal: svazek obcí Valdštejnova zahrada.
Tento projekt je spolufinancován Evropskou unií a Královéhradeckým krajem.
Text: Pavel Hájek. Grafické zpracování: Ivan Ulrych, Miloš Kaválek.
Foto: Tomáš Rasl (1), Jan Petra (2), Ivan Ulrych (10), archiv města Jičína (5).
Litografie: Reklamní studio Kazi. Tisk: RK TISK
www.valdstejnovazahrada.cz, www.valdstejnska-lodzie.cz

Valdštejnova zahrada

Komponovaná krajina na Jičínsku

Vzdělaný kavalír, mimořádně schopný vojenský strateg a neméně obratný diplomat kníže Albrecht Václav Eusebius z Valdštejna získal Jičínsko do své správy krátce po bitvě na Bílé hoře. Již roku 1621 připojil panství Kumburk a Veliš ke vznikajícímu frýdlantskému vévodství a rozhodl se z města Jičína vybudovat jeho správní a sídelní centrum. Rozsáhlé stavební práce, řízené v následujících letech s pomocí věhlasných italských architektů, Giovanniho Battisty

Pieroniho, Andrey Spezzy a Nicoly Sebregondiho, neměly v tehdejší Evropě na sever od Alp obdoby. Vrcholem jejich společného úsilí bylo založení krajinně komponované šlechtické rezidence, která zcela jedinečným způsobem propojila výrazné dominanty města s širokým okolím.

Přestože Albrecht z Valdštejna nestačil její jednotlivé části dokončit, podařilo se mu vetknout Jičínsku pevný a čitelný řád. Krajinu mezi vrchem Velišem, městem Jičínem a obcí Valdice dodnes protíná téměř geometricky přesná linie, která na sebe během necelých sedmi kilometrů „navléká“ sedm významných míst, jež sám založil nebo zdědil z předcházejících období.

Nejvýše položeným místem krajinné kompozice je čedičový vrch Veliš (1), místo s nejkrásnějším výhledem na Jičín, Český ráj i Krkonoše. Na přelomu 12. a 13. století byl na jeho vrcholu vybudován hrad, jenž se na krátkou dobu stal také hlavním jičínským sídlem Albrechta z Valdštejna. Do dnešních dnů se z něj dochovaly pouze nepatrné zbytky obvodových

Interiér a exteriér kostela sv. Jakuba Většího

zdi a části opevnění, neboť byl roku 1658 na příkaz císaře Leopolda I. pobořen. Zkázou kdysi výstavného sídla završilo 18. a 19. století, kdy se přímo v jeho areálu těžil čedič.

Po severozápadním svahu Veliše směřuje kompozice do centra města Jičína, kde se rozrůstá o Valdštejnský palác (2), kostel sv. Jakuba Většího a Valdickou bránu.

Postupné budování Valdštejnského paláce je spjato s významnými představiteli šlechtických rodů Trčků z Lípy a Smiřických. O obnovu a roz-

Valdštejnský palác v Jičíně

Vrch Zebín

Vrch Zebín s kaplí sv. Máří Magdaleny

Areál s parkem Libosad

sáhlou dostavbu po osudném a nikdy zcela objasněném výbuchu střelného prachu v roce 1620 se však zasloužil Albrecht z Valdštejna. Dnes je palác sídlem několika institucí, z nichž pro návštěvníka nejvýznamnější jsou Regionální muzeum a galerie a Městské informační centrum.

Kostel sv. Jakuba Většího (3) nechal Albrecht z Valdštejna stavět od roku 1627 jako katedrálu budoucího jičínského biskupství, k jehož založení však nikdy nedošlo. Také z tohoto důvodu byla monumentální centrála na půdorysu řeckého kříže ve zjednodušené podobě dokončena o několik desetiletí později. Dostavba průčelí spadá až do druhé poloviny 19. století.

Při pohledu z ptačí perspektivy je patrná velkorysost kompozice.

Zbytky hradu na vrchu Veliš

Veliš
1
429